

tussenbeslissing

RECHTBANK ROTTERDAM

Team straf 2

Parketnummer: 10/741072-12

Datum uitspraak: 9 februari 2021

Beslissing van de rechtbank Rotterdam, meervoudige kamer voor strafzaken, met betrekking tot de terbeschikkingstelling van:

_____ (de terbeschikking gestelde),
geboren te _____,
verblijvende in Forensisch Psychiatrisch Centrum De Rooyse Wissel te Oostrum
(de instelling),
raadvrouw mr. A.L. Louwerse, advocaat te Haarlem.

1. Inleiding en procesverloop

Rijvonnis van deze rechtbank van 29 maart 2013 is de terbeschikkingstelling van _____ gelast en is zijn verpleging van overheidswege (dwangverpleging) bevolen.

De terbeschikkingstelling is gelast ter zake van poging tot doodslag en diefstal met geweld. De termijn van de terbeschikkingstelling is aangevangen op 1 april 2014.

De rechtbank heeft op 17 augustus 2020 van het openbaar ministerie ontvangen een vordering tot verlenging van de terbeschikkingstelling. Bij die vordering zijn de daarbij op grond van artikel 6:6:12 Sv vereiste stukken gevoegd dan wel later toegezonden.

De vordering is behandeld op de openbare terechtzitting van 14 oktober 2020. Op die zitting is door en namens de terbeschikkinggestelde verzocht om voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging.

Bij beslissing van deze rechtbank van 28 oktober 2020 is de terbeschikkingstelling met één jaar verlengd en is de beslissing over het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging aangehouden, met opdracht aan de officier van justitie om daarover door de reclassering een rapport te laten opstellen. Daarbij diende onder andere te worden onderzocht of aan een eventuele voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging als voorwaarde kon gelden dat de ter beschikking gestelde in een FPK zou verblijven. Tevens is aan de officier van justitie verzocht om bij de Regiegroep Vreemdelingen tbs informatie op te vragen over het repatriëringsonderzoek en de voorwaarden waaronder eventueel verlof van de ter beschikking gestelde zou kunnen plaatsvinden, gelet op zijn status van ongewenst vreemdeling.

Op de openbare terechtzitting van 26 januari 2021 is de behandeling van het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging voortgezet. De officier van justitie mr. _____, de ter beschikking gestelde, bijgestaan door zijn raadvrouw, en - door middel van een videoverbinding - de deskundiger _____ werkzaam als gz-psycholoog bij de instelling, en _____, werkzaam als reclasseringswerker bij Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG), zijn gehoord.

Voorafgaand aan deze terechtzitting is onder meer ontvangen een rapport van Stichting Verslavingsreclassering GGZ d.d. 11 december 2020 en een mail van de Regiegroep Vreemdelingen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gericht aan officier van justitie mr _____ d.d. 19 januari 2021.

2. Adviezen

Advies reclassering

De reclassering adviseert in het rapport van 11 december 2020 om de dwangverpleging niet voorwaardelijk te beëindigen.

Het recidiverisico en het risico op onttrekking aan voorwaarden wordt als hoog ingeschat. Om die reden wordt de stap naar een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging te groot geacht. Het risicomanagement kan dan onvoldoende worden vormgegeven of worden gewaarborgd. Bovendien is voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging niet mogelijk, omdat de ter beschikking gestelde, vanwege zijn status van ongewenst vreemdeling, geen enkel recht op verlof heeft waardoor plaatsing in een kliniek met een minder hoog beveiligingsniveau een loos perspectief zou bieden.

In het kader van het onderzoek naar de mogelijkheid van voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging is een indicatiestelling bij het NIFP/IFZ aangevraagd voor plaatsing in een FPK. De conclusie van het NIFP/IFZ is dat zo lang de vraag nog onbeantwoord is of de status van ongewenst vreemdeling van kracht blijft, er geen indicatie kan worden gegeven voor (over)plaatsing naar een andere zorginstelling. Indien duidelijk is dat de status van ongewenst vreemdeling onherroepelijk is, kan worden gedacht aan een overplaatsing naar FPC Veldzicht om het repatriëringstraject vorm te geven.

Op de terechtzitting gegeven adviezen

Deskundige _____ heeft het advies van de reclassering op terechtzitting toegelicht. De reclassering blijft bij haar standpunt dat, ook afgezien van de status van de ter beschikking gestelde, de stap naar voorwaardelijke beëindiging op dit moment te groot is. Bovendien brengt een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging ook praktische problemen omtrent de zorgverzekering en financiering met zich.

Deskundige _____ van de instelling heeft verklaard dat de ter beschikking gestelde door zijn vreemdelingenstatus niet verder kan terwijl hij hier wel aan toe is. Zonder die status had hij al begeleid verlof gehad en misschien zelfs wel ongeleid verlof. Om die reden zou een voorwaardelijke beëindiging kunnen worden overwogen. De inschatting van het risico op recidive bij een voorwaardelijke beëindiging wordt als laag ingeschat als de ter beschikking gestelde in een FPK zou worden geplaatst. Het komt niet vaak voor dat bij een voorwaardelijk beëindigde dwangverpleging de ter beschikking gestelde in een FPK wordt geplaatst, maar het kan wel. In FPK De Rooyse Wissel zitten er nu twee en de ter beschikking gestelde zou daar ook welkom zijn. Hiervoor moet wel eerst een indicatiestelling door het NIFP/IFZ worden afgegeven.

3. Standpunt van partijen

Standpunt van de officier van justitie

De officier van justitie heeft verzocht om de behandeling van het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging wederom aan te houden. Klinisch gezien heeft de ter beschikking gestelde zijn behandelplafond bereikt. Vanwege de onduidelijkheid over zijn vreemdelingenstatus komt hij echter niet in aanmerking voor een resocialisatietraject en de daarmee gepaard gaande verlopen, hoewel hij daar vanuit gedragskundig oogpunt wel aan toe is. Het recidiverisico buiten de instelling blijft onverminderd hoog. Hij mag vanwege zijn status van ongewenst vreemdeling geen verlopen praktiseren. Gehoord de raadvrouw op zitting kan de onzekerheid ten aanzien van zijn vreemdelingenstatus nog lang (vele jaren) gaan duren. Om de ontstane impasse te doorbreken, wordt voorgesteld een conferentie of overleg te laten plaats vinden met alle betrokken partijen, te weten de instelling, de reclassering, de Regiegroep Vreemdelingen (de heer), de plaatsingscoördinatoren van DJI (de heer de heer), de verlofunit van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (), Veldzicht (de heer) en het NIFP/IFZ. Pas na de bevindingen en conclusies uit dit overleg zal kunnen worden gezien in hoeverre een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging al dan niet haalbaar en verantwoord is.

Standpunt van de ter beschikking gestelde

De ter beschikking gestelde en de raadvrouw hebben eveneens verzocht de behandeling van het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging nogmaals aan te houden.

Ten eerste om de reclassering opnieuw de opdracht te geven een onderzoek te doen naar een voorwaardelijke beëindiging met plaatsing in FPK De Rooyse Wissel. FPK De Rooyse Wissel acht het verantwoord om de ter beschikking gestelde in het kader van een voorwaardelijk beëindiging van de dwangverpleging op te nemen. In het kader van het onderzoek naar de voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging is door de reclassering echter geen contact met FPK De Rooyse Wissel geweest. De verlofregeling TBS is niet van toepassing op een ter beschikking gestelde die in het kader van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging in een FPK is geplaatst. De afwijzing van de indicatiestelling door het NIFP/IFZ berust dus op een onjuiste aanname. Omdat de ter beschikking gestelde nog niet is uitgeprocedeerd, kan hij wel degelijk resocialisatie krijgen. Het huidige onderzoek van de reclassering is dus niet volledig geweest en berust op onjuiste aannames.

Daarnaast is verzocht om informatie op te vragen - via de verlofunit van het Ministerie van Veiligheid en Justitie - omtrent het resocialisatieverlof als uitzondering, het repatriëringsverlof en - aan het casuoverleg vreemdeling - naar de stand van zaken omtrent het repatriëringsonderzoek op voorhand. Ten aanzien van het resocialisatieverlof zijn wel uitzonderingen mogelijk. Verwezen wordt naar ECLI:NL:GHARL:2020:1487 waarin toestemming van de minister is verkregen om (transmuraal) verlof aan te vragen. Wat betreft het repatriëringsverlof wordt opgemerkt dat de ter beschikking gestelde zelf om een onderzoek naar repatriëring heeft gevraagd en dat hij dus in die zin zal meewerken. Over de stand van zaken omtrent het in maart 2019 toegezegde repatriëringsonderzoek op voorhand is tot op heden niets bekend.

De ter beschikking gestelde en zijn raadvrouw kunnen zich vinden in het voorstel van de officier van justitie om een overleg met alle betrokken partijen te beleggen. Er wordt verzocht om ook DII-VBI (mevrouw) en de Regiegroep Vreemdelingen tbs (mevrouw) bij dat overleg te betrekken.

4. Beoordeling

Bij beslissing van 28 oktober 2020 is de behandeling van het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging aangehouden. Door de rechtbank is toen bepaald dat de reclassering de mogelijkheid en haalbaarheid van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging diende te onderzoeken. Bij dat onderzoek diende de wijze waarop en de voorwaarden waaronder dat zou kunnen geschieden te worden betrokken, rekening houdend met zijn vreemdelingenstatus. In het bijzonder diende te worden onderzocht of in het kader van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging plaatsing in een FPK als voorwaarde kon gelden.

De behandeling van het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging is tevens aangehouden om informatie bij de Regiegroep Vreemdelingen tbs op te vragen over een reeds verzocht repatriëringsonderzoek op voorhand en de voorwaarden waaronder eventueel verlof zou kunnen worden verleend, dit bij wijze van uitzondering gelet op de vreemdelingenstatus van de ter beschikking gestelde.

De rechtbank stelt in het door de reclassering opgestelde rapport van 11 december 2020, de toelichting daarop ter zitting en de schriftelijke reactie van de Regiegroep Vreemdelingen d.d. 19 januari 2021 vast dat nog niet alle vragen van de rechtbank, zoals geformuleerd in de hierboven genoemde beslissing van 28 oktober 2020, zijn beantwoord. De rechtbank acht het antwoord op die vragen zo wezenlijk dat zij zich nog steeds onvoldoende voorgelicht acht om over het verzoek tot voorwaardelijke beëindiging te kunnen oordelen.

Voor de vorming van een eindoordeel wenst de rechtbank in het bijzonder antwoord op de volgende vragen:

1. a. Wat zijn de concrete mogelijkheden voor de ter beschikking gestelde bij een eventuele voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging, gelet op de gedane mededeling op de zitting dat er bij De Rooyse Wissel geen bezwaar bestaat tegen plaatsing van de ter beschikking gestelde in de FPK van de Rooyse Wissel in het kader van een voorwaardelijke beëindiging?
b. Wordt een indicatiestelling voor plaatsing in een FPK afgegeven indien tot voorwaardelijke beëindiging onder die voorwaarde zal worden overgegaan?
2. Is - bij wijze van uitzondering - enige vorm van verlof mogelijk gezien de vreemdelingenstatus van de ter beschikking gestelde:
 - wanneer hij in de terbeschikkingstelling met dwangverpleging zou blijven of
 - bij plaatsing in een FPK in het kader van een voorwaardelijke beëindiging, en zo ja, waaruit kan dit verlof bestaan?
3. Wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot het onderzoek in het kader van de repatriëring van de ter beschikking gestelde alsmede de prognose omtrent de te nemen stappen?

Teneinde de mogelijkheden te onderzoeken om de impasse te doorbreken waarin het tbs-traject van de ter beschikking gestelde zich thans bevindt, heeft de officier van justitie op de zitting het voorstel gedaan om alle betrokken partijen te laten deelnemen aan een conferentie/overleg hierover. Ook zij acht de antwoorden op de door de rechtbank gestelde vragen alsook op de vragen van de raadvrouw van belang om een standpunt te kunnen innemen omtrent het al dan niet voortzetten van de dwangverpleging. De ter beschikking gestelde en zijn raadvrouw hebben met het voorstel van de officier van justitie ingestemd.

Bij deze stand van zaken zal de rechtbank de officier van justitie verzoeken om, gelet op de bestaande impasse, zich er voor in te spannen dat een gezamenlijk overleg met de betrokken partijen plaatsvindt. Bij dat overleg zal de nodige informatie kunnen worden vergaard om genoemde vragen beantwoord te krijgen. De officier van justitie heeft op de zitting toegezegd ook bij dat overleg aanwezig te zullen zijn, indien de rechtbank dat wenselijk acht, wat zo is. Bij voorkeur dient ook de raadvrouw van de ter beschikking gestelde voor het overleg te worden uitgenodigd.

De rechtbank acht het wenselijk dat aan het overleg, naast de officier van justitie en desgewenst de raadvrouw, tevens wordt deelgenomen door de na te noemen personen of hun vervangende:

- mw namens FPC De Rooyse Wissel;
- mw g Verslavingsreclassering GGZ;
- dhr. er namens DJI;
- m' namens DJI-VBI;
- dh. namens CTP Veldzicht;
- mw namens de Regiegroep Vreemdelingen tbs en
- een deskundige namens het NIFP/IFZ.

De rechtbank zal voorts bepalen dat de reclassering - in overleg en onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie - de bevindingen en conclusies uit dat gezamenlijk overleg in een nader rapport dient vast te leggen, waarbij:

- de reclassering de rechtbank tevens nogmaals dient te adviseren over de haalbaarheid en de mogelijkheid van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging inclusief een risicotaxatie in geval van een eventuele plaatsing van de ter beschikking gestelde in een FPK;
- de reclassering in ieder geval de verkregen informatie uit het overleg dient te verwerken die van belang is voor de beantwoording van de vragen van de rechtbank.

In verband met het voorgaande zal de rechtbank het onderzoek op de terechtzitting heropenen en vervolgens schorsen tot een nader te bepalen terechtzitting binnen drie maanden na heden.

5. Tussenbeslissing

De rechtbank:

heropent het onderzoek op de terechtzitting;

schorst het onderzoek op de terechtzitting tot een nader te bepalen terechtzitting binnen drie maanden na heden;

houdt aan de beslissing over de verzochte voorwaardelijke beëindiging van de verpleging van overheidswege;

verzoekt de officier van justitie:

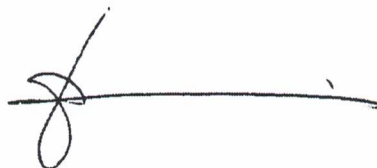
- te bewerkstelligen dat een gezamenlijk overleg plaatsvindt met alle hiervoor genoemde partijen;
- opdracht te geven aan de reclassering een nader rapport uit te brengen met de uitkomsten van dat overleg, waarbij:
 - de reclassering de rechtbank tevens nogmaals dient te adviseren over de haalbaarheid en de mogelijkheid van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging inclusief een risicotaxatie in geval van een eventuele plaatsing van de ter beschikking gestelde in een FPK;
 - de reclassering in ieder geval de verkregen informatie uit het overleg dient te verwerken die van belang is voor de beantwoording van de vragen van de rechtbank;
- dit door de reclassering op te stellen nadere rapport aan het dossier toe te voegen.

beveelt de oproeping van de ter beschikking gestelde, zijn raadvrouw en de deskundigen voor de nadere terechtzitting.

Deze beslissing is gegeven door:

mr. M.K. Asscheman-Versluis, voorzitter,
en mrs. C. Laukens en B.E. Dijkers, rechters,
in tegenwoordigheid van mr. J.M. Erasmus, griffier,
en is in het openbaar uitgesproken.

De oudste en jongste rechter en de griffier zijn buiten staat deze beslissing mede te ondertekenen.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, cursive initial followed by a long horizontal line extending to the right.